

10 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	21.08.1951
Sıra no	10

2/8/1951 tarih ve 7874 sayılı Resmî Gazete'de neşredilip aynı tarihte yürürlüğe giren, Gelir Vergisi Kanununun 24 üncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair bir sureti ilişik 5820 sayılı kanunla:

1. a) Çeşitli kanunlara göre bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, (harp mâlûllüğü ve son hizmet zammı dâhil) dul ve yetim aylıklarından tutarı 152 liraya kadar olanlarının 75 lirası Gelir Vergisinden istisna edilmiş,
- b) Bu istisna, aynı kayıt ve şartlarla Gelir Vergisi Kanununun ücretlere ait hükümlerinin yürürlüğe girdiği 1/3/1951 tarihinden sonraki devrelere taallük eden aynı mahiyetteki aylıklara da teşmil olunmuş,
2. Aylıkları tutarı 152 lirayı aşan emekli, âdi ve vazife mâlûllüğü (harp mâlûllüğü ve son hizmet zammı dâhil) dul ve yetimlerin eline geçecek miktarın, aynı en az geçim indirimi grubuna dâhil bulunup mezkûr istisnadan faydalananların eline geçen miktardan az olamayacağı kabul olunarak, muayyen tarifeye göre hesaplanan vergilerinden tenzilât icrası sağlanmış,
3. Aylıklarına, mezkûr 75 liralık istisna uygulanan kimselerden aile reisi sıfatıyla en az geçim indiriminden faydalananlar hakkında, indirim miktarı mezkûr istisna haddinin bununda kaldıkça, ayrıca, en az geçim indirimi tatbik olunmaması kabul edilmiş;

bulunmaktadır.

1. a) Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, (harp mâlûllüğü ve son hizmet zammı dâhil) dul ve yetim aylıklarından tutarı 152 (dâhil) liraya kadar olanların 75 lirasından 1/3/1951 tarihinden itibaren gelir vergisi alınmayacak ve vergi matrahı olacak ortalama meblâğ, aylık tutarından 75 liranın tenzilinden sonra kalan miktarın dâhil bulunduğu gelir kademesine göre tesbit olunacaktır. Alınacak vergi de bekârlık zammının şümulü dışında kalan mâlûllerle dul ve yetimler için, (gelir vergisinde geçim indirimi, nispetler ve vergi cetvelleri) adlı 5 yayın numaralı broşürle (Gelir Vergisi Kanunu ve İzahları) adlı 1 yayın numaralı kitaptaki 2 numaralı cetvelin VII, bekâr emekliler için de VIII numaralı sütunundaki miktarlardan ibaret bulunacaktır.

75 liralık istisna, tutarı 152 liraya kadar olan bahse mevzu aylıklara mahsus olduğundan, bu haddi tecavüz eden aylıklara uygulanamayacağı gibi, aylığı tutarı 152 liraya kadar olup aile reisi sıfatıyla faydalanmakta olduğu en az geçim indirimi miktarı 75 lira veya daha fazla olanlara da uygulanamayacaktır.

Mezkûr istisna, kabul edilen had ve en az geçim indirimi ile olan irtibatı dolayısıyla, aile reisine bağlı yetimlerle çocuksuz dullara ve bekâr emeklilere münhasır bulunmaktadır. Esasen bunlar dışında kalan benzeri aylık sahipleri, bu veya bundan fazla miktarda en az geçim indiriminden faydalanmakta olduklarından, mezkûr kanunun şümulü haricinde kalmaktadırlar.

- b) Yukarda mahiyet ve uygulama şartları belirtilen 75 liralık ücret istisnası, kanunun geçici maddesiyle anılan aylık sahiplerinin 1/3/1951 yani, Gelir Vergisi Kanununun ücretler hakkındaki hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten sonrasına ait aylıklarına da teşmil edildiğinden bu devrelere ait aylıklarından bu istisna hükmü hilâfına fazla kesilmiş bulunan vergiler de aşağıdaki şekilde geri verilecektir.

aa) Aylıkları malsandıklarından verilen emekli, dul ve yetimlerden fazla kesilmiş bulunan paralar için emekli, dul ve yetimin bir aylık, üç aylık ve altı aylık tutarı, vergi olarak kesilen miktar, kesilmesi lâzımgelen miktar ve arasındaki fark ayrı sütunlarda gösterilmek suretiyle emekli, yetim aylıkları maaş defterinden iktibasen bir bordrosu yapılarak bordroda fark olarak gösterilen miktar "kesinti yıl içinde olduğuna göre" tanzim olunacak muhasebe fişine müsteniden bir kalemde bütçe gelirleri hesabına zimmet, âdi emanetler hesabına Matlup kaydolunacaktır. Bu suretle adi emanetler hesabına alınacak miktar usulen veznedar veya tevzi memuruna avans olarak verilecek, emekli ve yetim aylıkları misillû veznedar ve tevzi memuru tarafından tevzi olunacaktır.

Tevziatın hitamını müteakip veznedar veya tevzi memuru tarafından muhasebeye verilecek olan bordro

muhteviyatının tamamı "tevzi edilmiş olsun veya olmasın" adi emanetler hesabına zimmet, tevzi edilen miktar

